

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za ožnana plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se ožnani jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ožnana, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 18. januarja.

Po ruskih in francoskih listih se je že mnogo pisalo o francosko-ruske zvezi. Delali so se že računati, koliko mož moreta te dve državi postaviti na bojišče proti Nemčiji in njenim zaveznicam. Ugibalo se je, na kateri strani bi bilo več upanja za zmago. Dogodki poslednjih dni so pa pokazali, da se na to zvezo več dosti ne misli. V Peterburgu se ne unemajo več za njo, pa tudi v Parizu ne. Ko bi bila pred jednim letom Rusija zbrala toliko vojakov ob nemški meji, kakor jih je letos, kako veselje bi bilo nastalo v Parizu, letos se pa zato skoro nihče zmenil ni. Francoski listi se neso dosti bavili s to zadevo. Od kod taka sprememba? Saj se vendar poslednje mesece ni ničesar prigodilo, kar bi bilo utegnulo tako ohladiti poprej tako goreče prijateljstvo.

Res je to. Uzrok temu je pa iskati v tem, da so se sedaj preverili, da do te zveze še tako hitro ne bode prišlo. Lani so se ruski listi res naudeševali za tako zvezo, toda s tem so najbrž le hoteli strašiti Nemčijo. Manjkalo pa tudi ni znamenj, da je odločujočim krogom ruskim nemško prijateljstvo le ljubši od francoskega. Nikoli se ni karal noben list, če je še tako napadal Francijo, a „Ruskoje Djelo“ je bilo dvakrat ustavljeno zaradi napadov na Nemčijo, jedenkrat za 6, jedenkrat za 3 mesece.

„Moskovskija Vjedomosti“ so res smele ostro pisati proti Nemčiji, a ta list je imel nekake pravice zaradi zvez njegovega urednika v višjih krogih. V ostalem je pa Katkov sam dolgo priporočal nemško prijateljstvo, samo zadnje mesece pisal je za Francijo in to le zaradi bolgarskega vprašanja.

„Graždanin“ je bil vedno proti zvezi s Francijo in jo večkrat jako surovo napadal, ne da bi zategadel bil dobil kak ukor, ampak ta list se je še le povzdignil iz tednika v dnevnik, kar pač dokazuje, da se mnogo Rusov strinja z njegovimi tendencijami.

Car sam nikakor ni za zvezo z republikansko Francijo, kjer so našli zavetje že mnogi poljski in ruski nihilsti ter drugi rovarji. V Rusiji se preveč čista monarhično načelo, da bi se tako lahko odločili za tako zvezo. Kdo bode morda ugovarjal, češ, da je Rusija tudi v prijateljstvu z združenimi dr-

žavami severno-amerškimi. A tu je bistvena razlika. Severno-ameriške države nemale skoro nikacega upliva na evropsko mišljenje. Drugače pa je s Francijo. Vsako okrepčanje Francije, pomenja okrepčanje liberalnih idej po vsej Evropi in nasprotno. Francoske navade, francosko slovstvo se hitro širijo po Evropi. Da sedanja ruska uprava ni prijazna liberalnim idejam, ni treba omenjati. Marsikake bolj liberalne institucije, katere je bil dovolil pokojni car, so se odpravile ali pa vsaj pristrigle.

Pa tudi na Francoskem neso vsi uneti za rusko zvezo. To se je videlo že pri več prilikah. Ko je bila poslednja volitev predsednika republike, so morali v Parizu stražiti vojaki ravnako rusko, kakor nemško veleposlaništvo. Nekateri francoski listi pa jako sovražno pišejo proti Rusiji. Tako Clémenceau-ova organ kaj rad napada avtokratiško Rusijo.

Vsaka država pa ima proti zvezi s Francijo pomislke tudi zaradi vednih notranjih francoskih sprememb. Vsacega pol leta je gotovo novo ministertvo in kdo more jamčiti, če se bode nova vlada držala v vnanjih zadevah načel prejšnjega ministertva.

Omeniti nam je tudi, da se v evropskih vprašanjih, katera so poslednja leta na dnevnem redu, Francija in Rusija nikakor tako ne ujemata, kakor bi kdo mislil. Francozi so res podpirali Rusijo v bolgarskem vprašanju, pa le zategadel, ker so mislili, da bode baš zaradi tega vprašanja prišlo do vojne mej Nemčijo in Rusijo ter se jim bode ponudila priložnost, da se maščujejo nad Nemci. Rusi pa, kakor se kaže, nemale posebnega veselja začeti boja z Nemčijo, ampak bi le radi si zagotovili svoj upliv na Balkanu.

Ko bi Rusija začela prodirati zopet na Balkan in bi Francozi spoznali, da so se varali v svojih nadah, da jih bode podpirala proti Nemcem, kdo ve, če ne bi spremenili svoje politike, zlasti ko bi se Rusi približali Dardanelam. Kmalu bi v Parizu so spomnili, da jim ni v prid, če dobé novega tekmeča ob Sredozemskem morju. Saj že vidimo, kako zavidljivo se gledata Italija in Francija zaradi njih veljave in interesov ob Sredozemskem morju.

Jedini povod takej zvezi bi bilo sovraštvo do Nemčije. Ker so pa v Rusiji vsled raznih pojasnil

spoznali, da jim Nemčija ni tako sovražna kakor so mislili, ne imela bi sedaj taka zveza nobene prave podlage.

Pa še nekaj družega je, kar dela tako zvezo nemogočo. Francozi se pripravljajo, da bodo praznovali stoletnico velike francoske revolucije. To gotovo ne more ugajati carju, on nikakor ne more sklepati zvez z državami, kjer se take reči proslavljajo. Zadnji čas so pa Francozi podrli kapelico, katera se je bila sezidala, kjer je bil z gvilotino obglavljen Ludovik XVI. „Graždanin“ je o tej priliki hudo napadal Francoze, ki še kapelice tam ne pusté, kjer so umorili svojega legitimnega kralja.

Iz povedanega je razvidno, da ni dosti misliti na rusko francosko zvezo, dokler je Francija taka, kakor je sedaj, drugače se ve da bi bilo, ko bi monarhija postala. Potem bi se v Rusiji lažje odločili za vojno proti Nemčiji, nego sedaj, ko so še prepričani, da je mogočna Nemčija potrebna za varstvo monarhičnega principa v Evropi.

Zgodovinske črtice o slovenščini na srednjih šolah na Slovenskem.

(Spisal * * *)

(Dalje.)

Obrnimo se v belo Ljubljano, kjer se Slovencem najbolje godi. Kakor se v najnovejših časih sliši, prihajajo iz Ljubljane ugodni glasovi na Dunaj ob uspehih slovenskih paralelk, kar je važna stvar za gimnazije na Štirnskem in Primorskem.

Ravnatelj Nečas je v dveh programih, leta 1859 in 1860 pisal o zgodovini tega zavoda, iz katerega razvidimo, da so kranjski stanovci že leta 1786 in 1787 sprevideli, kako potrebno je znanje slovenskega jezika, gledé Mariborske in Ljubljanske gimnazije moremo tedaj sto let nazaj pogledavši zapaziti, da so odločujoči krogi uvideli, kako potreben je temeljit pouk v slovenskem jeziku.

Ljubljanska gimnazija je od nekdaj bilo jedna izmed najbolj obiskanih v vsej Avstriji. Radi tega se je ustanovila gimnazija v Kranju, da bi nekaj dijakov nase potegnili: nižje gimnazije pa ne morejo nikoli imeti tolike magnetične moči, da ti zdatno oslabile višje gimnazije.

Število dijakov je iznašalo v „dobrih“ letih

LISTEK.

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenjev, preložil Ivan Gornik.

(Dalje.)

XV.

— Videla bodeva, kateremu razredu sesalcev pripada ta oseba, govoril je sledeči dan Arkadiju Bazarov, stopaje ž njim po stopnicah gostilne, kjer se je ustavila Odincova. — Moj nos čuti, da tukaj nekaj ni, kakor bi moralo biti pravo.

— Čudim se ti, vskliknil je Arkadij. — Kako? Ti, ti, Bazarov, zagovarjaš ono tesnosrčno moralo, katero . . .

— Kak čudovitež si ti! prekinil ga je nebržno Bazarov. — Ali ne veš, da v našem narečju tudi o našem bratu velja „pravo“ toliko kakor „ne pravo“? Ali nesi danes sam pravil, da se je ona na čuden način omožila, dasi po mojem mnenju možitev s starcem — ni nič čudnega, temveč nasprotno popolnoma pametna. Mestnim opravljanjem ne verujem; a rad

mislim, kakor pravi naš gubernator, da so neopravičena.

Arkadij ni ničesar odgovoril ter potrkal na vratih dotične številke. Mlad sluga v livreji peljal je oba v veliko sobo, slabo opravljeno, kakor so vse sobe v ruskih gostilnah, a okrašeno s cvetjem. Skoro prišla je Odincova sama v priprosti jutranji obleki. Zdela se je še mlajša v svitu pomladnega solnca. Arkadij predstavil jej je Bazarova in s skritimi začudenjem opazil, da je bil on v zadregi, dočim je ostala Odincova popolnoma mirna, kakor včeraj. Bazarov sam je izpoznal, da se je vznemiril in postalo mu je dosadno. „Poglej se vender — baba te je pripravila v zadrego!“ mislil si je ter se zavalil na stol nič slabše nego Sitnikov in jel pretirano prosto govoriti, dočim Odincova ni odmaknila od njega svojih jasnih oces.

Ana Sergějevna Odincova bila je hči Sergěja Nikolajeviča Lokteva, poznatega krasotca, bankirja in igralca, ki je prebivši in prešumevši petnajst let v Peterburgu in v Moskvi, končal s tem, da se je popolnoma izigral ter bil prisiljen naseliti se v vasi, kjer je pa skoro umrl ostavivši malo premoženje svojima hčerama dvajsetletni Ani in dvanajsetletni

Katarini. Njijina mati iz siromašne rodovine knezov H . . . skih preminila je v Peterburgu, ko je bil njen mož še v popo'ni moči. Položaj Ane po smrti otčevi bil je jako težak. Bliščéča vzgoja, katero je dobila v Peterburgu, ni je pripravila, da prenaša gospodarske in domače skrbi v praznem vaškem življenju. Znana ni bila popolnoma z nobenim v vsi okolici in z nikomer se ni mogla posvetovati. Otec njen ogibal se je sosedov, preziral jih je, in oni so ga prezirali, vsak po svoje. Vender ni izgubila ravnovesja in brzo pisala je po sestro svoje matere, kneginjo Avdotjo Stepanovno H . . . sko, zlo in ošabno starko, ki si je, naselivši se v hiši nečakinje, izbrala vse najlepše sobe, godrnjala in zmerjala od zore do mraka, in se še ni celo po vrtu inče sprehajala, kakor v spremstvu jedinega svojega podložnika, čemerne lakaja v iznošeni grahasti livreji z modrimi našitki in triogelnim klobukom. Ana prenašala je potrpežljivo vse trme tetkine, poleg tega vzgajala je svojo sestro ter, kakor je bilo videti, že odločila se, da zveni v samoti . . . A usoda hotela je drugače. Slučajno videl jo je neki Odincov, jako bogat mož šestinštiridesetih let, čudak, hipohonder, debel, neukreten in kisel, sicer pa ne ne-

od 450 do 700 in še prek, posamezni razredi imajo po 60 dijakov in še več.

Kdaj se je začela slovenščina kot obligaten predmet učiti, tega ne moremo povedati. Dijakov je leta 1861 bilo 690; mej temu 562 Slovencev; realka je imela 131 dijakov, 87 Slovencev. L. 1861 je bila slovenščina na gimnaziji in realki za vse učence zapovedan predmet. V programu gimnazijskem leta 1861 napisal je Marn sestavek: „Slovenice slovenskega jezika. Leta 1856 je učilo slovenščino 5, leta 1858 6, leta 1859 8 učiteljev, leta 1862 7; izmed teh samo jeden formalno usposobljen!

Slovenske paralelke v nižjih razredih so po izjavi poprejšnjega ministra le za poskušnjo! V njih se razen grščine in nemščine vse po slovenski uči, v višjih razredih je vse nemški razen slovenščine.

Izmed učiteljev, ki so učili in še uče slovenščino na gimnaziji, naj imenujemo po „Novicah“ leta 1858: Pogorelec, Konšek, Melcer, Kogej, Marn, Žakelj; pozneje Pleteršnik, Šolar, Vavrū, Gariboldi, Kunstek, Zajec i. dr.

V realki je vse nemško; poprej se je tudi slovenščina učila nemški, dasi so leta 1863 na takrat še nižji realki bili vsi učenci Slovenci. Leta 1864 se je uvedla Lesarjeva liturgika; leta 1868 je bilo 217 učencev; mej njimi 118 Slovencev, katere sta Lesar in Peternel poučevala po 3 ure (gotovo v vsakem razredu).

Do leta 1880/81 slovenščina ni bila obvezen predmet, tudi za Slovence ne; od 3. maja 1880, ministerski ukaz, št. 10754, je obvezen predmet za ves čas studij za tiste, ki se oglase za Slovence; poprej se tudi Slovencu ni trebalo učiti slovenščine. Lenobi se pa lahko služi s tem, da se učenec ne javi za Slovenca — potem pa mirna Bosna. (Slovan 1886. p. 375.) Zraven slovenščine se tudi krščanski nauk po slovenski uči dve leti. Dijaki navadno izstopijo po 3 ali 4. razredu in malo jih pride v višje razrede. Kdor pa maturo dovrši, gre k pošti, ali železnici, k davkarstvu ali kam drugam; sploh pa prestopajo v praktično življenje; na tehniko pride jeden, redko dva. Realci ostajajo torej sploh doma mej narodom svojim kot trgovci ali uradniki: na Nemško ali Francosko si ne gre nijeden služiti kruha. Jeden slučaj je, da je nek dovršen realce v Ljubljani šel v Texas v Ameriko. Inače pa si služijo na Kranjskem svoj kruh; radi tega bi se lahko nekaj več oziralo na nauk na narodni poglagi.

(Dalje prih.)

Iz deželni zborov.

Deželni zbor kranjski.

(XIV. seja dne 17. januarja leta 1888.)

(Dalje.)

Mej tem je bila obširna obravnava mej deželni odborom in lastniki lož prejšnjega gledišča, kateri trde, da imajo pravico do porabe vsega glediškega poslopja ter jo imenujejo pravico uživanja. Ker pa je gledišče pogorelo, postavijo se posestniki lož nasproti lastniku glediškega poslopja na §§ 514 in 515 obnovega državlanskega zakonika, po katerih pride — potem, ko so se izvršile vse vsled požara potrebne stavbe in poprave — pravica ložnih posestnikov do porabe lož in glediškega poslopja zopet v ravno tisto veljavo, kakor je bila pred

umen in zél človek; zaljubil se je v njo ter jo prosil roke. Bila je zadovoljna, da postane njegova žena, — a živel je samo pet let z njo in na smrtni postelji ostavil jej vse svoje premoženje. Ana Sergéjeva ni odšla méroma leto dni po njegovi smrti s kmetov, potem pa je odpotovala s sestro za mejo, a živela samo na Nemškem; postalo jej je dolgočasno in vrnila se je na svoje ljubo posestvo Nikolskoje, ki je bilo oddaljeno štirideset vrst od mesta ***. Imela je ondi krasno, odlično opravljeno hišo in lep vrt s cvetličnjaki: pokojni Odincovi ni si ničesar odrekli. V mestu pojavljala se je Ana Sergéjeva jako redko, večinoma po opravkih, in še to ne na dolgo. V guberniji je neso ljubili, strašno so kričali radi njenega zakona z Odincovom, pripovedovali si o njej vse možne dogodke, trdili, da je pomagala svojemu očcu v sieparijah ter da ni zaman popotovala za mejo, temveč, da pokrije neke nesrečne posledice... „Saj razumete kaj?“ povpraševali so pobožni pripovedovalci. — „Šla je skozi ogenj in vodo“, govorili so o njej; a poznati gubernijski šaljivec dostavljaj je vedno: „in skozi medne dimnike“. Vsa ta opravljajja izvedela je, vendar brigala se ni za nje. Njen značaj bil je svoboden in precej odločen.

(Dalje prih.)

požarom in pri čemer bi le dolžni bili, povrniti obresti porabljenih stavbenih glavnice v toliko v kolikor bi se vsled stavbe zboljšala njihova pravica do porabe. Ta slučaj pa se po njihovih nazorih ne more pripetiti, in sicer z jedne strani zato ne, ker si je težko predstavljati zboljšano uživanje, z druge strani pa zato, ker se velika večina novih stavbenih stroškov lahko poplača z zavarovalniško odškodnino, pri kateri imajo posestniki lož tudi svoj delež, ker so tudi uplačevali zavarovalnino.

Na to ulogo ložnih posestnikov odgovoril je deželni odbor dotičnemu komiteju z odlokom dne 2. maja 1887 št. 2774, — ne da bi se iz te njegove izjave sklepala katerakoli posledica (prejudic). — da ne more pritrditi priobčenim razpravam glede pravice ložnih posestnikov nasproti deželnemu gledišču, ker se je o tem razmerji v deželnem zboru že velikokrat na drobno ter na dolgo in široko razpravljalo in akoravno se je ta zadeva z deželnozborskimi sklepom dne 30. septembra 1882 vsled dogovora dne 13. junija 1883 ugodno rešila s tem, da posestniki lož sodelujejo pri oddaji gledišča, je vendar novo izvoljeni deželni zbor ugovarjal navedenemu dogovoru ter je z deželnozborskimi sklepom dne 20. oktobra 1883 naročil deželnemu odboru, da naj pravno razmerje ložnih posestnikov še jedenkrat natanko pretresuje in o tem poroča deželnemu zboru istotako bil je v zadnjem zasedanju dne 24. januarja 1887 povodom prošnje, izročene od slovenskega dramatičnega društva storjen deželno-zborski sklep, kateri se ozira na oni dogovor, in vsled katerega sklepa bi se bile s komitejem posestnikov lož vršile daljne obravnave zaradi razširjene porabe gledišča po navedenem društvu, ako bi se ne bila pripetila omenjena nezgoda v gledišči.

Glede izbire kakega družega stavišča sprožila se je misel, da bi se v ta namen porabil jeden del na južni strani ležečih nasadov Zvezde in pa kos bližnjega Kongresnega trga, tako, da bi lice novega gledišča bilo obrnjeno proti Vegovim ulicam ter bi se nasadi Zvezde pomaknili proti jugu, vsled česar bi kongresni trg moral nekoliko ožji postati.

Za izgotovitev takega glediškega načrta ponudil se je zgraditelj Celjskega mestnega gledališča, arhitekt Walter v Celji, komiteju posestnikov privatnih lož, kateri je tudi vsprejel to ponudbo, potem ko je deželni odbor naročil deželnemu inženirju Hraskemu, da naj izdela načrt in proračun stroškov za zgradbo gledališča na starem stavišču, ter naj se ozira na pogoje, o katerih je bil razgovor pri dotični konferenci in pod katerimi se bode zadobilo dovoljenje za to zgradbo.

Deželnemu odboru predložila sta se torej dva načrta za stavbo novega gledišča, ki sta pridjana dotičnim spisom.

Po načrtu za staro stavišče, izdelanem po inženirju Hraskem, znašali bi troški nove stavbe po sumaričnem proračunu vsega skupaj 200.000 do 225.000 gld. in sicer brez električne razsvetljave, ki bi stala najmanj 25.000 gld. in brez zgradbe obrežnega zidu ob reki Ljubljanici, kar bo menda izvršila mestna občina.

V drugem načrtu, po katerem je zgraditi novo gledišče v Zvezdi, proračunjeni so stavbeni troški na 114.400 gld.

Po navedenih razpravah prišlo je vprašanje glede razmere posestnikov lož do glediškega zaklada, o katerem se je že večkrat obravnavalo v deželnem zboru, v popolnem nov položaj. Kaj bode treba dalje ukreniti glede zopetne zgradbe gledišča, zavisno je najpred od rešitve navedenega vprašanja.

Deželni odbor torej nasvetuje:

Slavni deželni zbor blagovoli naj storiti daljne skiepe glede zahtevanja posestnikov lož zaradi zopetne zgradbe gledišča, potem zaradi dovoljenja potrebnih denarnih sredstev v ta namen, pri čemer se je ozirati tudi na mestno občino ter podeliti deželnemu odboru potrebno pooblastilo, da izvrši to zadevo.

Poročilo deželnega odbora je bilo izročeno finančnemu odseku.

Dalje je predložil deželni odbor načrt novega cestnega zakona in zakona o uvrščenju cest mej deželne ceste. Po tem zakonu bodo mej deželne ceste uvrščene tiste, katere se zaradi posebne svoje važnosti za občenje v večjih delih dežele razglase za take z deželnim zakonom. Potrebščina za zgradbo in vzdrževanje teh cest ima se pokriti z doneski dežele (za upravne stroške in mezde cestarjev) in udeleženi okrajev, katerim je plačati polovico vzdrževalnih stroškov.

Mej deželne ceste naj se uvrste sledeče okrajne ceste: 1. Podkoren-Belapeč, 2. Lesce-Bohinjska Bistrica, 3. Kranj-Kamnik, 4. Trata-Loka, 5. Loka-Sorica, 6. Loka-Poljane-Kopačnica, 7. Kamnik-Trzin, 8. Kamnik-Motnik, 9. Litija-Pluska, 10. Radna-Trebnje, 11. Radeče-Krško, 12. Krško-Kostanjevica, 13. Novomesto-Žužemperg-Ljubljana, 14. Podturn-Črnomelj, Črnomelj-Vinica, 16. Kočevje-Ljubljana, 17. Ribnica-Bloke, 18. Lož-Cerknica-Rakek-Planina, 19. Logatec Idrija in 20. Reška cesta.

Dolžina zdaj navedenih cest znaša okolu 514 kilometrov, torej jedno četrtino od skupne dolžine 2060 kilometrov, s katero so izkazane dozrajne ceste.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. januarja.

Nedavno smo objavili, kaj je pisal nek madžarski vojaški strokovni list o reviziji vojaškega zakona. Sedaj pa Peštanski listi zatrjujejo, da se pogajanja mej avstrijsko in ogersko vlado še neso začela. Obžalujejo pa, da so nekateri uradniki, ki ne znajo molčati, dasi so prisegli, da bodo čuvali uradno tajnost, in da nekateri listi radi kupujejo tako prepovedano blago. Sodi se, da so časopisi dobili migljaj od honvedskega ministerstva, da naj obsojajo, da je dotični list prezgodaj objavil stvar. Listi zatrjujejo, da ne vedo, in tudi nečejo preiskavati, če se to, kar je pisal dotični list, ujema z nazori honvedskega ministerstva.

Gališki deželni zbor je sklenil resolucijo na vlado, da se za deželni šolski svet izmed spoštovanih oseb dežele imenuje kdo, ki bode stalno nadomestoval cesarskega namestnika in se bavi samo z vodstvom gališkega šolstva. Ko bi bil kak nemški deželni zbor sklenil podobno resolucijo, bi proslavljali nemški liberalni listi njegovo skrb za šolstvo. Gališkemu deželnemu zboru pa le očitajo, da s tem hoče le povekšati deželno avtonomijo in zmanjšati državno nadzorstvo nad gališkimi šolami, potem pa naštevajo celo vrsto raznih pomankljivosti v Galičiji, kakor trdijo, vse le posledice preobširne deželne avtonomije. Pri tem seveda ne pomislijo, da so sami nedavno še priporočali večjo deželno avtonomijo za Galičijo, celo tako, da bi jej ne bilo treba pošiljati poslancev v državni zbor, ker bi gališki deželni zbor imel pravico sklepati o vsem, kar se tiče dežele. Tedaj so se nadejali, da budo na ta način zvalili Poljake v državni zbor na svojo stran. Ko bi se potem Galičijo in Dalmacijo izločili izmed dežel zastopanih v državnem zboru, bi si za zmiraj zagotovili nemško večino. Ker se jim pa nakana ni posrečila, pa napadajo Poljake in gališko deželno avtonomijo.

Bukovinski deželni zbor je tudi vsprejel zdravstveni zakon. Proti temu zakonu je govoril znani Tomaščuk. Zborovanje letošnjih deželnih zborov je pokazalo, da baš liberalci najmanj marajo za urejeno zdravniško službo.

Vnanje države.

Zadnje dni se je zopet širila vest, da odsto pi ruski minister vnanjih zadev Giers, kar je prozročilo, da so vrednostni papirji nekoliko pali po raznih borzah. Ta vest se je že tolikokrat razširjevala, da je tudi sedaj ne moremo prav verjeti.

Splošno se je pričakovalo, da se bode car ob pravoslavnem novoletnem prazniku pri vsprejemu diplomatom v mirovnem zmislu izrazil se o **položaji**. Carjeve besede bile bi pregnale strah pred vojno in gotovo bi se bila po vseh evropskih oorzah povzdignila cena vrednostnim papirjem. Car je pa sicer vsprejel diplomate, kakor vsako leto, a ni imel nikacega političnega govora. Samo to se je videlo pri vsprejemu, da car res zopet bolj čista nemško prijateljstvo, kajti jako dolgo se je razgovarjal z nemškim veleposlanikom Schweinitzom. Kakor vidimo iz naše večerajšnje brzojavke, je drugo priliko ruski vladar porabil, da je izrazil svoje miroljubje. Oficijozni „Nord“ je, kakor za tolažbo, objavil članek, v katerem dokazuje, da nobena država ni tako miroljubna, kakor Rusija. Ko je zbiranje čet na zapadni meji vzbudilo vznemirjenost v Avstriji in v Nemčiji, je ruska vlada takoj dala pomirjačo pojasnila in celo odpustila stare vojake garde in Odeske gubernije na dopust poprej nego druga leta. Še bolj bi pa pomirilo Evropo, če bi Rusija odmaknila vojake od avstrijske in nemške meje, nego jo je odpuščenje dopustnikov garde in Odeske gubernije. Zategadel vidimo v besedah „Norda“ le slabo tolažbo za ohranjenje evropskega miru. Sicer so se pa zadnji čas čule tudi druge izjave, ki nam nikakor ne povzdigujejo nad, da bi se dolgo obranil mir. Pruski prestolni govor sicer nič ne omenja vnanje politike, a v njem se nahaja pas us, da se bode že prihodnje leto doseglo ravnotežje v budgetu, če ne bode nepričakovanih zaprek. Ta pasus Berolinski listi tolmačijo tako, da se v njej izraža bojazen pred vojno. Oficijozna „Post“ je pa začela prinašati članke o avstrijske vojski, v katerih toži, da se zavezica Nemčije, Avstrija, tako ne oborožuje kakor Nemčija sama. Potem našteva nekatere pomankljivosti avstrijske vojske. S tem hočejo morda v Berolinu opozoriti na nevarnosti, ki preté Avstriji. Iz Sofije pa prihaja vest, da ob pravoslavnem novoletnem prazniku se je knez Ferdinand izjavil proti častnikom, da bodo dogodki morda kmalu prisilili Bolgare, da bodo morali braniti domovino svojo. Ker je ta govor bil naperjen proti Rusiji, je vzbudil v ruskih vladnih krogih veliko nevoljo ter posledica tega bode, da bode Rusija še bolj gledala, da ga poprej prežene iz Bolgarije, morda tudi s silo, če drugače ne pojde. Tak govor, kakor ga je govoril knez Ferdinand, je pa tudi skrajna predrznost. Vsaj še vladarji večjih držav gledajo, da s svojimi govori ne žalijo družih držav. Nevarnost za mir pa ne bode odstranjena, dokler ne bode rešeno bolgarsko vprašanje. Kakor se pa kaže, se pa to vprašanje še ni dosti približalo svoji rešitvi. „Nord“ trdi, da so vse velevlasti jedne v tem, da se mora odstraniti Koburžan, samo to je vprašanje,

kako? Nam se pa dozdeva, da to ni povsem resnica. Nekaj evropskih velevladstij je najbrž z njim zadovoljnih, četudi se ne upajo naravnost potezovati zanj. „Nord“ priporoča, da bi se Turčiji naročilo, da prežene Koburžana, ter napravi red, pri čemer seveda bi jo morale podpirati velevladstija. Turčija je pa že večkrat pokazala, da se ne mara dosti mešati v bolgarske zadeve. Koburžan bi lahko še dolgo vladal, ko bi mu od drugod ne pretile večje nevarnosti, kakor mu od Turčije. Pa našlo bi se že še kako drugo sredstvo, da ga spravijo iz Bolgarije. Saj odstranjenje Koburžana ni največja težava, temveč kako mu bo dobiti naslednika, ki bi bil vsem velevladstijem po volji. Te dni je baje ruski veleposlanik povprašal v Berlinu, če bi Nemčija bila pripravljena podpirati kandidato kneza Petra Karadjordjevića, a je dobil zanikaven odgovor. Rekli so mu, da je ne morejo podpirati, ker bi ta kandidat ne bil Avstriji po volji in ker bi Karadjordjević na bolgarskem prestolu bil nevaren kralju Milanu. Treba bode iskati drugega kandidata. Vse pa kaže, da bolgarsko vprašanje ne bode tako hitro rešeno, ter bode še dolgo časa pretilo evropskemu miru.

Kakor se poroča „Correspondence del' Est“ iz Ruščuka, so dopolnilne volitve za **bolgarsko** sebranje za vlado ugodno izpale. Voljenih je 31 vladnih pristašev in 1 opozicionalec. V Lovči se volitev ni izvršila, ker je predsednik volilne komisije mej volitvijo nenadoma zbolel. Lovča je rojstno mesto Radoslavova in je opozicija bila njega postavila za kandidata. Novi knez jako pridno daje dvorne plesove, na katere se vabijo odličnejši Sofijski meščani poleg častnikov in višjih uradnikov. Vse potrebne stvari za take veselice se pa naročajo pri domačih trgovcih. S tem se hoče namreč Koburžan pridobiti zase. Pod Battenberžanom je pa bilo pri dvoru le malo veselice in se je vse potrebno naročevalo iz inozemstva.

Italijanska vlada je že odstavila 3 župane, ki so bili podpisali petico na parlament, za spravo mej Italijo in papežem. Več dražih bode pa še odstavila. Kakor se vidi, Crispi neče slišati o nikakoli spravi s papežem, katera bi se prav ne ujemala s častjo Italije ali z interesi italijanskega naroda.

Listi svobodomoiselnih **nemške** stranke obsojajo nameravano podaljšanje in poostrenje socialističnega zakona „Vossische Zeitung“ meni, da glavni namen vladne predloge je, da izrinejo socialne demokrate iz nemškega državnega zbora, in pruskega deželne zbora. Nobena država se pa še s tem ni zboljšala varnosti in zagotovila notranjega miru, da je odtegnila jednemu delu svojih državljanov vse pravice in domovinstvo, ter pognala je čez mejo. Ali bode ta zakon vsprejet, je zavisno najbolj od katoliškega centra. Če bode vez katoliški centrum proti glasoval, tedaj vlada ne dobi večine, kakor če bi vsi narodni liberalci zanj glasovali, kar je pa dvomljivo. Če pa centrum ne bode zložen, pa ima vlada gotovo večino.

Nek potnik, ki je prišel iz **Abesinije**, poroča, da ima Njeguš res 100.000 vojakov, od katerih jih je 40.000 oboroženih z ostragušami, 20.000 z drugimi puškami in ostali pa s kopji. Topov v Abesiniji ni videl, pač pa gostostrelke, katere so Francozi pred 20 leti poslali Njegušu.

Dopisi.

Z Dunaja 17. januarja. [Izv. dop.] Pred vsem kratko vprašanje na kranjske geografe: Kje leži na Kranjskem kraj, ki se zove „Lutach“? V tem kraju namreč vrši se roman, kojega je pripovedoval g. J. Navratil v slovenskem klubu dne 14. t. m. Izšel pa je ta roman v ilustriranem nemškem listu „Illustrierte Welt“ in pisatelj mu je nekov Streckfuss. Gospod pripovedovalec sodi, da je „Lutach“ Vipava, kajti okolica tega kraja v romanu podobna je po vsem vipavski. Alianimalo bode gotovo bralce „Slovenskega Naroda“ izvedeti ob kratkem vsebino tega romana. — Nekov Berlinski naravoslovec čul je mnogo o krasoti zemlje kranjske, izvedel je, da se nahaja v nji mnogo redkih hroščev, metuljev, gosenic in zelišč, zato sklenil je podati se na Kranjsko, da obogati svojo zbirko s temi čudeži kranjskimi. Ali odsvetovali so mu prijatelji: Kaj, na Kranjsko hočeš iti! V to divjaci, meji take divjake! Ne bode te več živega v Berlin! — Toda, ker je bil le trden sklep njegov, iti na Kranjsko, prigovorili so mu vsaj, da si je kupil revolver, da se bode imel vsaj s čim braniti teh kranjskih divjakov. — Pot na Kranjsko peljala ga je skozi Dunaj, tam isto odgovarjanje; ali to vse ni omajalo njegovega sklepa. V Postojini najel si je voz, usedel se nanj ter vskliknil hrabro: „Auf nach Lutach!“ Mej to vožnjo zanimalo so ga posebno lične hiše ob cestah, veselilo ga je, ker so ga pozdravljali vedno prebivalci, ki so ga srečevali, in v Lutah bil je jako iznenadjen, ko mu je krčmarica na njega vprašanje: Bo li lahko stanoval tu? odgovorila jako uljudno: „Wollen der Herr sich nur in den ersten Stock bemühen!“ Zvečer v krčmi seznanil se je z vsemi odličnjaki v Lutah, izvedel

je tudi, kam naj hodi nabirat žužke in cvetice, in po večerji seznanila ga je dekla, ki mu je posvetila v izbo, tudi z vsemi dogodki, ki so se vršili v zadnjem času v Lutah. Povedala mu je tudi, da v samotni koči blizu Lut stanuje skopuh, ki ima hčer, koji pravijo „lepa Anka“; da jo je snubil že ondotni graščak Šorn, ali oče hotel jo je dati le okrajnemu sodniku Folinu, po rodu Italijanu; ali tega spet ni hotela lepa Anka.

Drugo jutro gre nabirat naravoslovec na Nanos zelišča in žužke. Vračajoč se domov, gre mimo hiše skopuhove, in ker je bil jako žejen, ustopi vanjo, da poprosi za kozarec vode. Toda, kako se začudi, ko najde notri skopuha ležečega v krvi. Takoj na znani to sodniji. Zdravnik, ki je preiskaval umorjenega, izrazil se je, da sta se umorjenec in morilec njegov borila, in morilec mora imeti tudi rano, če ne drugje, vsaj na roki. In čudno: oni dan imela sta ranjeni roki graščak Šorn in okrajni sodnik Folin, ki sta si bila pa sicer sovražnika.

Tu prenehal je pripovedovati g. Navratil in nadaljeval bode še le v prihodnjem večeru klubovem. Ugibali so poslušalci seveda mnogo: Kdo je prav za prav morilec? in radoveden bil je vsak kako se bode prav za prav razpredel ta roman. Prihodnji večer izvedeli bomo še le to.

Potem unel se je prav živahen razgovor, kakor je že navadno mej obiskovalci kluba, napijalo se je temu in onemu, ter kvartet slovenskega kluba pel je mnogo domačih pesnij. Sklenilo se je tudi, da bode imel ta kvartet odslej vsak teden vajo v petji, da bode slovenski klub tudi, kar se tiče petja, stal popolnem na lastnih nogah. — Prihodnji večer klubov bode že 28. t. m.

Iz Kamnika 14. januarja. [Izv. dopis.] (Otroško zabavišče.) Podjetni, za povzdigo ljudskega šolstva in za narodno izomiko jako uneti okrajni šolski nadzornik gospod A. Žumer ustanovil je pred jednim letom tukaj otroško zabavišče, novodobni zavod, kateri je bil na Kranjskem, osobito pa po deželi do sedaj še kaj malo poznat. Preskrbel je temu novemu zavodu tudi kaj spretno in jako marljivo učiteljico, katera si je znala prav hitro pridobiti srca boječih se otročičev. Svojim izrednim, prirojenim vzgojevalnim talentom, svojo vzgledno ljubeznijo do nežnih otrok, svojo neutrudljivo marljivostjo privela je v kratkem času otroke do tega, da so ti že pri Miklavževem večeru in pri božičnem drevesci v lanskem tečaju znali toliko lepih iger, lahkih molitvic in mičnih pesnic, da so se stariši teh otrok, kakor tudi drugi pri teh veselicah navzoči o tem zavodu jako pohvalno izrekli. — Še lepše uspehe mogel je pozoren opazovatelj te „male šole“ videti koncem šolskega leta, katero se je sklenilo s primerno veselico in razstavo otroških izdelkov v čitalnici. Tu je bilo videti iz papirnatih trakov spletenih, kakor tudi z raznobarveno pavolo ušitih pisanih podob, katere so harmoničnimi bojami prav dobro uplivalo na oko, dalje raznih papirnatih priprostih, a vendar okusnih posodic za vizitnice, otročjih igrač iz papirja, graha in šibic, katere so otroci navodom učiteljice sami izdelali. Veselimi igrami, mej katerimi se je tudi pelo, pokazali so otroci, kako skrb učiteljica na priprosti način za zdravo razvedrilo otroškega duha. In kako milo, kako v srce segajoče glasila se je iz teh nežnih grlic cesarska in zahvalna pesen! Kako ganljivo je bilo petje teh otrok!

Tudi v letošnjem tečaju napravila je vrtnarica svojim poslušnim, nedolžnim šolarčkom in šolaricam Miklavžev večer in božično drevesce v čitalnični dvorani, katero čitalnični odbor v ta namen vsikdar radovoljno prepusti. Preden se je prikazal častitljivi Miklavž in predno je malim in velikim radovednim gledalcem uprizorilo zagrijujalo v rajski svitlobi okusno okrašeno in prav bogatim sadom obloženo smerečico, zabavali so otroci sebe in občinstvo zanimivimi igrami in petjem. Miklavžu se je seveda tudi molilo in deklamovalo. Pri božičnem drevesci 11. t. m. — kajti veselica se ni mogla vršiti na sv. večer, ker je bilo več otrok bolehnih, — pelo se je prav hvalevredno v zboru; pa tudi solistov in solistinj ter dvospevov se pri tem otroškem koncertu ni pogrešalo. Pritlični deklamovalci in deklamovalke, katere je naučila vrtnarica jako primernih pesnic na pamet, da, še celo prav dolgih, izgovarjali so besede jako razločno in glasno in to seveda brez suflerke. Ako se slednjič še omenja, da je še celo neki deček, ki zaradi bolezni po rojstvu težko govori in mu tudi duh ni zadosti razvit, v pesni „Kosec“ s kretanjem rok kosca posnemal, mora se

pač priznati, da ima učiteljica prav veliko truda v svojem poslu in zasluži pač, da bi jo prebivalci Kamniški malo bolj podpirali s pošiljanjem svojih otrok v ta koristen zavod. Pri teh otroških veselicah bilo je vsikdar navzočega prav obilo občinstva, mej tem tudi mnogo takih starišev, ki bi za dobro vzgojo svojih otrok prav lahko vsak mesec 1 gld. utrpeli. Stariši, katerim je dobra vzgoja svojih otrok najimennitnejša skrb, morali bi se zanimati za ta važen zavod, kjer se potrebnimi molitvicami in zanimivimi poučnimi povesticami blaži srce, veselimi igrami in prijetnimi pesnicami razveseljuje otroškega duha, utrjuje spomin, bistri um, vadi pravilnega slovenskega govorjenja, izpodrivajo slabi lokalizmi in zastareli germanizmi in na ta način pripravljajo otroci za ljudsko šolo, kjer bodo gotovo dobro napredovali.

Domače stvari.

— (Klub narodnih poslancev kranjskih) je v telegramu do družbe sv. Mohora izrekel živo sočutje na britki izgubi, ki je vsled Einspielerjeve smrti zadela Koroško in ves rod slovenski.

— (Zadušno mašo za Andreja Einspielerja) je danes v Šentjakobski cerkvi daroval g. kanonik Klun. Prisotni so bili g. deželni predsednik baron Winkler, deželna odbornika J. Murnik in dr. Vošnjak in mnogo narodnih deželnih in državnih poslancev. Petje na koro vodil je g. Stegnar.

— (V deželnem zboru štajerskem) bila je včeraj jako burna debata gledé Boessovega poročila o Pražakovi zemljišno-knjižni naredbi. Poročevalec manjine bil je gosp. Jerman. Razen njega pa so tudi govorili slovenski poslanci gg. dr. Jurtela, dr. Sernec, dr. Šuc, M. Vošnjak, in Kukovec. Obširneje izvestje sledi.

— (V deželnem zboru koroškem) bila je včeraj obširna debata o prisilni delavnici. Deželni predsednik baron Schmidt izrekel je pri tej priliki, da je prisiljen izjaviti, da so vse tožbe o kmetški bedi in slabem stanju neopravičene. Velike in lepe hiše po deželi dokazujejo, da ni pomanjkanja. Ta trditev vzbudila je mnogo ugovorov in poslanec Seebacher je rekel, da kdor tako govori, dežele ne pozna. Nadalje izrazil se je dež. predsednik Schmidt, da ne upa, da bi se koroški prisiljenci v prisilni delavnici v Ljubljani poboljšali, ker ondu vladajoče narečje zato ni sposobno. Ta opazka dala je poslancu vit. Hillingerju povod k trditvi, da je popolnega poslovenenja prisilne delavnice v Ljubljani sedanja sistema kriva. Grof Taaffe naj le dež. predsedniku Winklerju naroči, da se imajo koroški prisiljenci veronauka nemški poučevati, kakor zahteva ravnopravnost, potem bodo gotovo dobivali pouk v nemškem, ne pa v njim neumljivem, nesimpatičnem slovenskem jeziku. — Ker so vse te koroške trditve prazne in neosnovane, se bodo gotovo s kompetentnega mesta zavrnile.

— („Dramatično društvo“) Danes zvečer točno ob 8. uri je občni zbor slovenskega dramatičnega društva v prostorih čitalnične restavracije.

— (Pisateljskega društva) zabavni večer bode jutri, v četrtek 19. t. m. ob navadni uri v steklenem salonu čitalničnem. — Predsedoval bode g. J. Hafner, čital pa g. prof. L. Pintar.

— (Umrila) je včeraj zjutraj po dolgej bolezn gospa Franja Križnar, rojena Razingar, c. kr. okr. sodnika udova in mati gosp. kanoniku Miroslovu Križnarju. R. I. P.!

— (Stritarjevih zbranih spisov) izšla sta 28. in 29. snopič. Vsebina: Mož z mačico. — Odpusti! — Pismo. — Kita. — Otročji bazar.

— (Na osepnicah) je v Ljubljani obolelo 15. januarja 6 oseb, 1 umrla, 16. oboleli so 3, umrla 2. Največ bolnih je prirastlo poslednji teden namreč 43, ter je za vsem bolnih 83. V mestno bolnico za silo so bili prinešeni trije bolniki. Deželni šolski svet dozda ni še sklenil, da bi se šole zaprle. Sicer pa pristaja pravica ljudske šole zapirati ob epidemijah mestnemu šolskemu svetu, gledé srednjih šol pa imajo dotične nasvete predložiti dežel. šolskemu svetu ravnateljstva. Ker bolezen v poslednjih dnevih zopet pojema, menda ne bo treba zapirati šol in razpuščati učencev, ter z njimi kali bolezn raztrošati po vsej deželi.

— (Revakcinacijo ali precepitev) z nova priporočamo vsem, ki še neso bili cepljeni, ali pa že kot otroci. Kako da obvaruje cepitev pred osepnicami, naj kaže mej mnogimi družimi, o kate-

rih smo poizvedeli, sledeči slučaj. V rodbini K. je bilo čvetero otrok necepljenih. Ko je prvi obolel za osepicami, je takoj poklicani zdravnik cepil ostale tri otroke z animalskim cepivom in vsi trije ostali so zdravi, dasi so bili ves čas skupaj v istej sobi s svojim obolelim bratom. Znano je, da celo tedaj, ko človek že čuti, da bode obolel in se dá cepiti, bo-lezen potem ni tako huda, kakor bi bila brez ce-pitve.

— (Tukajšnje delavsko izobraže-valno društvo) vabi na splošni delavski plesni venček, kateri bode dné 29. prosinca t. l. v pro-storih Šrajnarjeve pivarne na Sv. Petra cesti. Godba c. kr. pešpolka baron Kuhn št. 17. Čisti dohodek namenjen je izobraževalnim namenom gori imenovanega društva. Ustopnina za osebo: pri blagajnici 40 kr., prej kupljene ustopnice 30 kr. Blagajnica se otvori ob 7 uri. — Začetek ob 8 uri zvečer. Ustopnice so na prodaj v glavnej tra-fiki in v trafiki čitalničnega poslopja.

— (Pasji kontumac) je v Ljubljani z da-našnjim dnem pri kraji in so psi torbe zopet prosti.

— (Zastopnik učiteljskega društva v Ptujskem okraji) je bil g. Fran Žiber, nadučitelj in pred-seđnik učiteljskega društva v Vurbergu, izvoljen in je že od sl. vis. dežel. šolsk. sveta potrjen. Uver-jeni smo, da bo tudi on branil učiteljem in narodni šoli potrebne pravice. Bog blagoslovi njegovo zelo trudapolno delo!

— (Kmetovalec). Ravno kar smo prejeli prvo številko letošnjega „Kmetovalca“, katera prinaša v prvič brezplačno prilogo „Vrtnar“. Ne rečemo preveč, ako trdimo, da sta nas presenetila oblika, kakor vsebina lista. Prepričani smo, da ne prinaša za tako nizko ceno noben gospodarski list toliko kmetijskega berila in v taki obliki kakor „Kmetovalec“. Zraven tega prinaša pa list tudi lepo izdelane podobe, ki razjasnjujejo, koder je treba berilo. Z brezplačno prilogo, katera je poseben nov strokovni list z imenom „Vrtnar“, je pa kmetijska družba kranjska gotovo dobro ustregla vsem prija-teljem vrtnarstva, zlasti šolskega vrtnarstva, katero pospeševati je namen novemu listu. Tudi „Vrtnar“ je ilustrovan. Priporočamo prav toplo vsem slovenskim gospodarjem „Kmetovalca“, saj tako stoji na leto le 2 gold. Učitelji in šolske knjiž-nice dobijo list celo samo za polovico naročnine.

— (Pri sv. Ivanu poleg Trsta) ustanov-ljena podružnica sv. Cirila in Metoda šteje 7 ustanovnikov in 46 letnikov ter je odboru glavne družbe poslala 116 gold. Ustanovne stroške plačal je iz svojega na korist družbe podružnici načelnik g. Ivan M. Vatovac.

— (Požar blizu Ptujca) V nedeljo 15. t. m. po noči ob 12. uri je v Žabjeku zunaj Ptujca pogorela stranska hiša poznatega veleposestnika in bivšega župana g. Mihe Brenčiča. Škoda je velika, tem večja, ker je zgorelo do 30 voz lepe krme in več lepih voz. Uzrok požara je gotovo sovražna roka.

— (Na železnici mej Karlovcem in Reko) trčila sta blizu Vrbovskega v noči od 16. do 17. t. m. tovorni in osebni vlak. Slednji, hitreje vozeč, je tovorni vlak dohitel in poškodoval neko liko vagonov, izmed ljudi pa nikogar.

— (Bralno društvo na Krškem) priredi dné 21. jan. t. l. v društveni dvorani plesni venček. Začetek ob 8. uri zvečer. Ustopnina za ude prosta, za neude po 50 kr. za osebo. K obilnej udeležbi vabi odbor

— (Narodna čitalnica v Dobličah) pri Črnomlju priredi dne 22. januarja 1887., veselico s petjem in plesom, h kateri uljudno vabi

Odbor.

— (Ptujška čitalnica) priredi letošnji predpust v nedeljo 22. januarja plesni venček: 2. februarja t. j. na svečnico pa kostumovan ples z vojaško godbo slavnega pešpolka štev. 47. K tema veselicama se prijazno vabijo prijatelji in narod-njaki od blizu in daleč.

— („Ljutomerska čitalnica“) priredi plesni venček v sredo dne 25. januarja 1888 v Ljutomeru v prostorih g. J. Vaupotiča. Začetek ob 1/2 8 uri zvečer: Godba belatinska. Ustopnina za osebo 50 kr., za obitelj 1 gold. Odbor.

— (Vabilo) k velikemu plesu, kojega priredi „Tominska veteranska“ podružnica dné 21. janu- arja 1888 v gosp. Podšolarjevih prostorih. Svirala bo godba c. kr. pešpolka Milana št. 97. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 18. januarja. Nad umrtim šle- chetneho Slovana statečnega vudce a neohro- ženega bojovnika p. Ondřeje Einspielerja truchli s bratskym narodem slovinskym studentstvom česke. Akadem. Čten. Spolek v Praze.

Praga 18. januarja. Nad smrti výteč- nika Ondřeje Einspielerja vudce korutanských Slovincu v klubskem žalu truchli

Spolek „Slavia“ v Praze.

Rudolfovo 17. januarja. Dobro vedé koliko je zgubil Korotan in ves slovenski rod s smrtjo preblagega starčka Einspielerja, zlato- mašnika prvoboritelja korotanskih Slovencev, tugujejo ob njega krsti.

Višji gimnazijci Novomeški.

Praga 17. januarja. Pri današnji dr- žavnoborski volitvi Časlav-Chrudim-Kutna Hora bil izvoljen Mladočeh Herold z 968 izmej od- danih 1796 glasov. Staročeh Hubaček dobil 351 glasov.

Dunaj 18. januarja. Nasproti ponav- ljajočim se časniškim poročilom o justične uprave naredbah, po katerih bi se imeli premeniti do- slej vladajoči običaji pri sodiščih raznih instanc na polji jezikovnega vprašanja, kakor: usta- novitev češkega senata pri nadsodišči v Brnu, ustanovitev slovenskega senata pri okrožnem sodišči v Celji in da je minister Pražak dal nalog, da ima sekijski svetnik Levičnik vse tukaj se javljajoče uradnike izpraševati iz slo- venskega jezika, — poizvedel je „Fremden- blatt“, da o vseh teh zatrjevanih naredbah v justičnem ministerstvu ni nič znanega.

Ljudsko sredstvo. Moll-ovo „Francosko žganje“ daje ravno tako uspešno kakor ceno sredstvo proti trganji po udih, ranah, oteklinah in ulesih. Cena ste- klenici 80 kr. Vsak dan razpošilja po poštenu povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in pod- pisom. 6 (31—1)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (192—209)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

17. januarja:

Pri **Stonu:** Löwy z Dunaja. — Ižeskul iz Zagreba. — Steinmetz iz Serajeva. — Lotrič iz St. Lorenca. — An- hart iz Trsta. — Bula iz Stož.

Pri **Maliči:** Landau, Schütz, Gusitsch z Dunaja. — Schink iz Škofjeloke. — Nali iz Trsta.

Pri **bavarskem dvoru:** Trampoš iz Koprivnika. — Aniel iz Jerovevasi.

Umrlj so v Ljubljani:

17. januarja: Janez Svetlik, krojač, 28 let, Vegove ulice 9, za kozami.

18. januarja: Katra Jereb, kuharea, 31 let, sv. Flo- rijana ulice 20, za kozami.

V deželnej bolnici:

13. januarja: Jernej Jelenc, 47 let, za Brightovo boleznijo na obistin.

14. januarja: Marjana Jamnik, doinarea, 43 let, za želodčnim rakom. — Martin Jurca, delavec, 24 let, se je slučajno poškodoval. — Matevž Kodran, delavec, 39 let, za spridejem jeter.

16. januarja: Helena Tavčar, delavka, 43 let, za bledico.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
17. jan.	7. zjutraj	749.89 mm.	—14.0° C	sl. zah.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	749.05 mm.	— 6.0° C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	749.05 mm.	— 6.0° C	sl. zah.	obl.	

Srednja temperatura — 8.7°, za 6.6° pod normalom.

Dunajska borza

dne 18. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	gld.	—	danes
Papirna renta	78.30	—	78.30
Srebrna renta	80.55	—	80.50
Zlata renta	110. —	—	109.75
5% marcna renta	93.40	—	93.10
Akcije narodne banke	869. —	—	869. —
Kreditne akcije	269.30	—	269.20
London	126.85	—	126.75
Srebro	—	—	—
Napol.	10.03 1/2	—	10.03
C. kr. cekini	5.97	—	5.97
Nemške marke	62.25 1/2	—	62.25

4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	164	—	50
Ogerska zlata renta 4%	—	97	—	—
Ogerska papirna renta 5%	—	83	—	65
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	105	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	118	—	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123	—	—	10
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	—	—	50
Kreditne srečke	100 gld.	177	—	—
Rudolfove srečke	10	19	—	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	98	—	50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	202	—	—	50

Absolviran pravnik,

kateri je vse državne izpite z dobrim uspehom napravil, išče službe pri kakem odvetniku ali beležniku. Vse drugo pove upravnistvo „Slov. Naroda“. (35-3)

Hiša na prodaj.

Hiša št. 161 v Kranji s tremi sobami, shrambo, kletjo, hlevom in s prostornim dvoriščem, pripravna za vsakega rokodelca ali kupčevalca, **proda se prosto- voljno.** Več pove Th. Pucher v Žabnici, Koroško. (41—2)

V Idriji se dá takoj v najem

velika gostilna

z vso opravo,

dobro obiskovana, obstoječa iz treh sob, kuhinje, pekarije, kleti, ledenice in iz stanovanja s tremi sobami. Jedna go- stilnična soba se dá tudi za prodajalnice napraviti. — Na- tančneje se zve ustmeno ali pa pismeno pri **Jožetu Kogej-i**, posestniku v Idriji h. št. 137. (1—5)

Bolezni želodca,

*** črev, jeter in žolča, ***

ozdravi **Lippmann-ov Karlsbadski** šumeči prašek po 3 do 4 tedenski rabi, pri nenavadnem **nakupljenji tol- ške** ali **napravljenji kisline** po 4 do 6 tedenske rabi. Raba zdravniško priporočena. — Dobiva se v skatlicah po 60 kr. in 2 gld. v lekarnah. (635—5)

Neobhodno za vsacega

za svetljenje usnja pri konjskeji opravi, vozovih, hišni opravi, čevljih itd. itd., je novoizumljena po

c. kr. avstrijskem in oger- skem ministerstvu zavarovana proti ponarejanju

svetla tinktura za usnje

(tekoče svetlo mazilo), do sedaj najboljša, ker do sedaj se ni še nobenemu izmed mnogih t. kočih svetlih mazil ali likov za usnje dal patent. — Cena steklenici št. I. 1 gld., št. II. 40 kr., št. III. 20 kr.; in da ostanejo čevlji suhi pri moči in mehki in voljni pri solnčnej vročini, se je že več kot 10 let za dobro pokazala, tudi patentovana, **nepre- močljiva**

hranilna mast za usnje.

Da je res to usnje varovalno sredstvo tako izvrstno, do- kazuje **25 odlikovanj**, na stotine priznanih pisem. Oba izdelka se nista udomačila le pri **c. kr. vo- jašini**, ampak si utrla uhod pri **Nj. Veličastvu** in **c. kr. visokostih**.

Po tovarniški ceni je prodajajo v Ljubljani gg. **Anton Krjaper** in **Schusnig & Weber**, v Kranji g. **Petan**, v Škofji Loki g. **Koocli**. — Dobiva se v vseh večjih krajih države pri boljših trgovcih. (860—9)

CACAO
in
ČOKOLADA
VICTOR
SCHMIDT & SÖHNE

ki sta pri prvi Dunajski razstavi kuhinjske umetnosti bili odlikovani z najvišjo odliko, častnim diplomom, sta pristni samo, če imata našo uradno registrovano varstveno znamko in firmo. (800—49)

Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih de- likates, v Ljubljani pri g. **Metru Lassnik-u**.

Razpošilja se v provincije proti poštnemu povzetju.

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE, c. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpošiljalnica Dunaj, IV., Allegasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora)